

ŠEIMA BE SIENŲ: su kūdikiu – aplink Juodąją jūrą

leva Barauskaitė

„Moldovoje susipažinome su čigonų karaliumi, autonominėje Užniestrės respublikoje susidraugavome su varginga šeima, pamilome Krymo kraštovaizdį, iki širdies gelmių nekenėme korumpuotų Rusijos policininkų, puikiai pasiilsėjome čečėnų kaimuose Gruzijoje, kone ištirpome plieskiant 42 laipsnių karščiui Azerbaidžane, gerokai sušlapome Nahornajė Karabakhe, Armėnijoje uždavinėjome klausimus apie Turkiją, o Turkijoje – apie Armėniją. Šiuose įvykiuose dalyvavo ir mūsų Hanna, kuriai į kelionės pabaigą suėjo vieni. Visa tai pasakojame tiems, kurie

įsitikinę, kad susilaukus vaiko, linksmybės baigiasi“, – savo interneto svetainėje thefamilywithoutborders.com (angl. „Šeima be sienų“) rašo Anna ir Thomas.

„Mūsų mergaitė pirmą kartą savarankiškai atsistojo Bulgarijoje, Ukrainoje išmoko mus vadinti „mama“ ir „tata“, Rusijoje įsigudrino čiupti piktiems policininkams už nosies, Gruzijoje pratinosi šokti, pirmąjį gimtadienį atšventė Azerbaidžane, be galo pamėgo alyvuoges Armėnijoje, Turkijoje prabilo turkiškai, o Serbijoje... ėmė vaikščioti!“, – džiūgauja jauni tėvai.

Pavydite jiems drąsos ar nesuprantate tokio nutrūktgalviškumo?

Skaitykite toliau.

Pradėkime nuo pradžių – kaip jums ir Thomui kilo tokia neįprasta mintis – išsiruoti į pusmečio kelionę su mažu vaikiuku?

Mes ir anksčiau nemažai keliaudavome. Bet labai greitai nusprendėme, kad norime patirti didesnę nuotykią – kartu susilaukti vaiko. Kaip tarėm, taip padarėm. Vis dėlto buvome tikri, kad nenorime apsukti gyvenimo 360 laipsnių kampu – jei tik nebus būtina. Apsisprendėme, kad gimus mažajai, kurią be galo mylime, gyvensime kaip gyvenę – kad ji taip pat kaip ir mes turi teisę pamatyti, koks nuostabus šis pasaulis.

O kai ji buvo „pakankamai didelė“, po

Devynios šalys, šeši mėnesiai, trys žmonės. Ar ryžtumėtės susilaukę vaikelio su juo išsiruoti į tokią kelionę? Vokietis fotografas **Thomas** (33) ir lenkė žurnalistė **Anna** (27) **Albothai** gimus jų pirmajai dukrytei **Hannai** namie išsėdėjo neilgai. Kai vaikiukai suėjo šeši mėnesiai, jie perkonstravo septynviety vienatūrį (*miniveną*) į kelioninį automobilį su miegamuoju ir išdardėjo aplink Juodąją jūrą. „Paprastas ir taip pat įspūdingas iššūkis“, – pamaniau aš, bet Anna juokais nukirto: „Nesuprantu, kodėl taip nepasielgia visi jauni tėvai.“

tiesų ši mintis – kad važiuosime aplink Juodąją jūrą su mažyle – visai neatrodė sudėtinga. Aišku, svarbiausia, kad abu labai norėjome tos kelionės, išbandymo. Nebūtume galėję to daryti, jei vienas mūsų nerimautų ar bijotų.

Tad nusprendėte ryžtis žygiui. Kaip ir kiek ilgai ruošėtės?

Vieną vakarą tiesiog nusprendėme, kad viskas – metas keliauti. Iki išvykimo buvo likę trys mėnesiai. Atsidarėme „Google“ žemėlapius ir apsvaistėme maršrutą. Visus esminius parengiamuosius darbus – apsipirkimą, susisiekimą su pakeliui gyvenančiais draugais ir kolegomis, pakavimąsi ir taip toliau – atlikome per paskutines keturias dienas.

Kelionei, į kurią susirengėme dabar, pradėjome ruoštis kur kas anksčiau...

Minėjote, kad vykote automobiliu. Jame keliaudami neretai ir miegojote! Papasakokite apie tai plačiau.

Tas automobilis (kuris, beje, kelionės pabaigoje galutinai sugedo) buvo mano tėčio. Jam tuo metu jo nereikėjo. Idėją, kaip automobilyje įrengti lovą, pasiskolinome iš pažįstamo. Ji – paprasta ir geniali: įvairios paskirties daiktus galima pakuoti į vienodo dydžio plastikines dėžes (dėžė „virtuvė“, dėžė „vaikų kambarys“, dėžė „biblioteka“, dėžė „mamos spinta...“), o ant jų viršaus reikia padėti čiužinį. Žinoma, tai nėra penkių žvaigždučių viešbutis, bet

visų kūdikiams privalomų skiepų, nusprendėme – dabar tinkamas metas!

Kartais mums kyla idėjų, kurias, atrodo, vargiai įmanoma įgyvendinti – jos gražios, kol lieka svajonėmis. Ar ruošiantis šiam žygiui kilo nerimo, dvejonų?

Nebuvome tikri, ar Hannai taip pat patiks keliauti, kaip mums. Būtent todėl pasirinkome važiuoti automobiliu ir neketinome nusibelsti kažkur toli. Taip galėtume bet kurią akimirką tiesiog sugrįžti ir praleisti atostogas, tarkime, prie Baltijos jūros. Bet tikrai norėjome išbandyti, pajusti, ką reiškia keliauti su vaiku. Ir iš

Pirmą kartą prie kelionės „centro“ – Juodosios jūros – priartėjusi šeima.

mums buvo smagu. Kaip išprotėję susimetėme daiktus ir išlėkėme į Lenkiją (buvo šv. Velykos ir mūsų labai laukė mano tėvai). Tada Lenkijoje viską perpakavome iš naujo, protingiau sudėliojome daiktus. Vis dėlto, manau – mums pasisekė, kad viskas ėjosi kaip iš pypkės. Juk daugumos daiktų, kuriuos pasiėmėme, prieš kelionę net nepatikrinome.

Thomas drąsiai maudydavo ir mankštindavo mažylę kalnų upėse.

Šeima pamilo įspūdingąsias Krymo pakrantes.

Anaipol net įmanrus, bet ištis jaukus šeimos „valgomas“.

Tad išsiruošėte vienai ilgai išvykai prie labai didelio ežero...

Būtent. Turėjome palapinę, bet panaudojome ją tik du kartus, kai prie mūsų prisijungdavo kiti žmonės. Miegoti automobilyje kur kas jaukiau. Ne tik dėl kokių piktų vietinių, bet ir dėl laukinių gyvūnų. Juk galėjome sutikti ir vilkų, ir lokių. Nepasitaikė pamatyti nei vieno, nors vietos gyventojai vis įspėdavo, kad nemiegotume palapinėje, nes apylinkėse esama plėšrių gyvūnų.

Taip pat turėjome viryklę. Rytais virdavome kavą, o vakarais – skanią vakarienę. Beje, su virykle gerokai apsigavome. Įsigijome spiritinę, bet labai greitai (jau Ukrainoje) supratome, kad negalėsime ja naudotis, nes spirito įsigyti beveik neįmanoma, nebent 100 mililitrų vaistinėje. Tuose kraštuose dėl alkoholizmo problemų jo taip lengvai neparduoda kaip Vokietijoje. Tad turėjome įsigyti dujų balioną.

Na va, nepabandęs – nesužinosi. Beje, suplanuoti gali daugelį dalykų, tikėtis daug ko – ypač, kai darai ką nors pirmą kartą. Ar jūsų kelionė buvo bent kiek panaši į tai, ko tikėjotės ir norėjote? Kas buvo kitaip – blogiau, geriau?

Nuo pat pradžių stengėmės neturėti lūkesčių. Žinojome, į kurias šalis vyksime, bet konkretų maršrutą sprendėme pakeliui. Turėjome atsižvelgti į Hannos poreikius (valgymą ir miegą), tad buvome itin lankstūs. Nuolat susitikdavome naujų žmonių, kurie pasiūlydavo ką nors aplankyti, pamatyti, pakviesdavo į svečius. Manau, jei būtume turėję konkretesnių planų, būtume išėję iš proto kaskart juos keisdami.

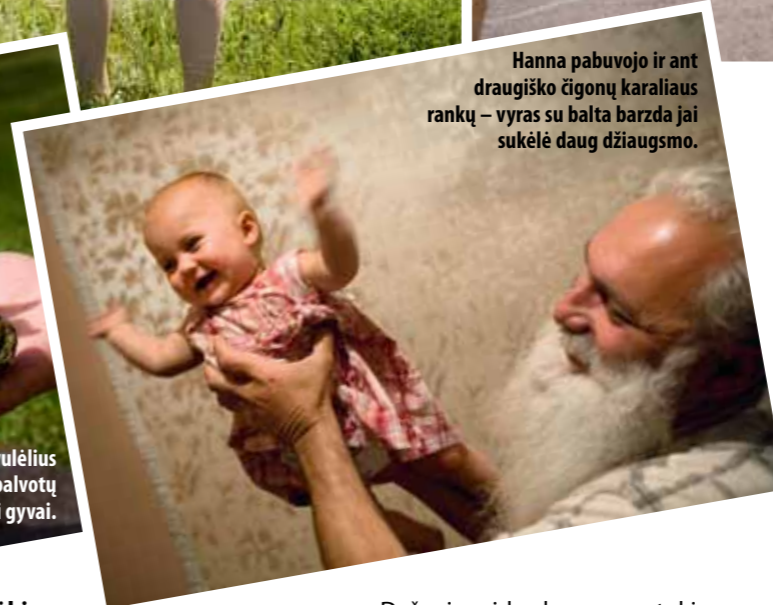
Galbūt tikėjaisi daugiau dirbti.

Keliauti specialioje kuprinėje ant mamos ar tėvelio nugaros – saugu ir patogiu.

Mergaitė apie gyvulėlius išmoko ne iš spalvotų knygučių, o susitikusi gyvai.

Hanna pabuvojo ir ant draugiško čigonų karaliaus rankų – vyras su balta barzda jai sukėlė daug džiaugsmo.

Žinoma, tai buvo atostogos su šeima, bet nemaniau, kad tiek mažai laiko praleisiu prie kompiuterio, tikėjaisi daugiau rašyti ir publikuoti. Pradžioje iš paskutiniųjų bandžiau dirbti, bet ilgainiui supratau, kad tai – tam tikra prasme laiko švaistymas. Juk keliaujame, galime tiek visko pamatyti ir nuveikti, susitikti įdomių žmonių – ir visa tai išmainyti į barškinimą klavišais atrodė per didelė auka. O „geriau“ sekėsi visa kita. Buvau tikrai maloniai nustebinta, kaip lengvai ir maloniai prabėgo laikas, kokie puikūs žmonės gyvena aplankytose šalyse.

O kokią įtaką ši kelionė padarė Hannai? Žinoma, ji dar kūdikis, bet retas kūdikis nesulaukęs pirmojo gimtadienio nukeliauja tiek tūkstančių kilometrų...

Tikiuosi, kad kažkas iš to, ką ji patyrė, pasiliks. Smalsumas, gebėjimas nebijoti naujų, kitokių dalykų – juk visą laiką ji vis patekdavo ant svetimų žmonių rankų – ir ne šiaip svetimų, o kitaip atrodančių, besielgiančių, kalbančių svetimomis kalbomis. Hannai visa tai buvo labai džiaugsminga, tačiau, be abejo, stengė-

mės jos neišvarginti. Puiku, kad daug ką galime „atsiminti“ iš nuotraukų, kurias jai tikrai dar ne kartą parodysim. Jaučiausi puikiai, nes mano vaikas su karvėmis ir ožkomis, jų skleidžiamais garsais susipažino „gyvai“, o ne iš kokios realybės neatitinkančios pypsinčios knygutės. Kitas dalykas – kalbos. Ir šiaip gyvenime ji girdi tris kalbas (aš su ja kalbuosi lenkiškai, Tomas – vokiškai, ir ji girdi, kaip tarpusavyje bendraujame angliškai) – o keliaujant mergaitės veide galėdavai išvysti nuostabą ir susidomėjimą, kai ji išgirdavo dar vieną, naują kalbą. Kai savaitę pragyvenome su turkų šeima, ji mane ėmė vadinti „anne“ – tai turkiškai reiškia „mama“.

Galiausiai, puikiausias jai nutikęs dalykas – šešis mėnesius galėjo visą parą būti ir su mama, ir su tėčiu. Mes abu jai vienodai artimi. Tokia proga pasitaiko retam kūdikiui.

Taip pat tikiuosi, kad ji labiau domėsis pasauliu. Aš su tėvais augau mažame kaimelyje – ir šiandien jaučiu trauką tai vietai. Tikiuosi, ji jaus trauką visiems šiems nuostabiems kraštams.

Pakalbėkime apie jus – dauguma „normalių“ mamų susiduria su sunkumais, kai turi ir pasirūpinti vaiku, ir nesibaigiančiais namų ruošos darbais – lyginimu, virimu, skalbimu, tvarkymusi, kūdikėlio maitinimu ir taip toliau... Jūsų rutina buvo kitokia, bet nebūtinai mažiau intensyvi. Ar jums, kaip mamai ir moteriai, apskritai buvo sunku suvaldyti situaciją? Nepatyrėte akimirku, kai norėjosi viską mesti ir grįžti namo?

Aš buvau su Thomu. Milijoną kartų lengviau būti tėvais kartu, net jei gyvenimo sąlygos – mažumėlę beprotiškos, nei būti mamyte vienai, kai tėvelis užsikasęs darbais. Visa veikla, susijusia su kūdikiu, tiesiog pasidalijome tarpusavyje. Kita vertus, nesame tie „lyginantys“ tėvai... Vos gimusi Hanna su mumis važinėjo po įvairius projektus, skirtingus miestus ir šalis. Džiaugiausi, kad galiu netapti viena tų pernelyg rūpestingų mamų – „nelieskite mano vaikelio“, „mano vaikelis išsigąs“ ir panašiai. Žiūrėjau į Hanną, laikomą rankose rusų policininko, turko vilkiko vairuotojo, ir mačiau, kad jai smagu su jais žaisti.

Dažnai susidurdavome su tokia žmonių nuomone: „Vaje, o kai mūsų vaikelis buvo mažas, buvo bėda net į gretimą miestelį ar į draugų gimtadienį ištrūkti...“ Tai – požiūrio reikalas. Kūdikį turi pamaitinti, pakeisti vystyklus – nesvarbu, esi namie ar kažkur kitur. O būdamas kokioje nors kitoje vietoje, susiduri su mažiau rutinos, gyveni smagiau. Mūsų įsitikinimu, Hannos amžiaus vaikučiui reikia nedaug: laiku pavalgyti, pamiegoti ir turėti laimingus tėvus.

O jūs tikriausiai jautėtės laimingi. Būdama šviežiai iškepta mamytė turėjau tokių pat nerimo akimirku kaip ir kitos – ar ne per karšta, ar ne per šalta? Bet šalia buvo Tomas, didelis pagalbininkas ir tėvelis su ramiu požiūriu. Jis šokdavo su ja maudytis į upę, kol aš nedrąsiai tupėdavau ant kranto. Ir žinote ką? Per visą tą ilgiausią kelionę ji nė karto nepasigavo net menkiausio šaltuko.

Vis dėlto galiausiai teko vėl atsidurti Berlyne. Ar sunku grįžti į normalų gyvenimą? Liūdėjote, o gal iš tiesų buvote šiek tiek pavargusi ir jau

norėjote tikrų namų? Pirmą naktį sugrįžę savo interneto puslapyje patalpinote baltų lubų nuotrauką, taip tarsi išreikšdami ilgesį kelionei.

Manau, lengviausia sugrįžti buvo Hannai – jai buvo labai smagu iš naujo atrasti butą (išvažiavome, kai ji dar negalėjo laisvai ropoti po kambarius). Pamatyti vonią ar skalbimo mašiną jai buvo taip pat linksma ir smagu, kaip mums, suaugusiems – kalnų kriokliai... Be to, labai greitai pradėjau leisti ją į darželį – visų pirma, buvau įsitikinusi, kad jai ten patiks, antra, nerimavau, kad patyrusi tokį kintantį kraštovaizdį, bendravusi su tiek daug žmonių – namie ji jausis vieniša. Galiausiai turėjau grįžti prie savo veiklos.

Tomas grįžo į savo darbą, tad jam morališkai irgi buvo lengviau – kaipmat užklupo nauja rutina, naujos užduotys. O man, ko gero, buvo sunkiausia – rašiau, redagavau nuotraukas, visą laiką mano mintys sukosi apie kelionę. Ir per dienas nebūdavome visi kartu...

Kita vertus, paskutinįjį kelionės mėnesį jaučiau ir kitokių nuotaikų – buvau nėščia, tad susidūriau su daugeliu turbūt puikiai pažįstamu jausmu, kai nori nurimti, kurti lizdelį, miegoti, o ne dairytis naujų įspūdžių. Be to, vis norėdavau tokio maisto, kurio pakeliui negalėjome taip paprastai įsigyti. Tačiau be šių papildomų hormonų turbūt būčiau jautusis visai kitaip.

Tad keliaudami pradėjote ir antrą vaikelį – dabar jau gimusią Millą. Ir vėl ruošiatės kelionei... Kodėl nusprendėte vėl tai pakartoti?

Norėjome, kad antras vaikas gimtų kuo greičiau, bet nesitikėjome, kad tai nutiks taip greitai. Antrai kelionei, šįkart – po Centrinę Ameriką, ruošiamės, nes visų pirma tai buvo geriausi šeši mūsų

Įspūdingi vaizdai keliautojų akis glostė kone kasdien. Tad grįžus į tradicinį miesto gyvenimą, buvo sunku priprasti prie keturių sienų ir baltų lubų vietoj žvaigždėto dangaus ir miškų, kalnų, upių...

gyvenimo mėnesiai. Visų antra, žinome, kad tai – įmanoma. Trečia – nenorime nustoti keliauti. Ketvirta – turime tam galimybę (galime išnuomoti butą, atitrūkti nuo darbų ir pan). Paminėjau šį ketvirtąjį punktą dėl to, kad dauguma žmonių man sako, jog reikia ne tik norėti, bet tau dar turi ir „pasisėkti“, kad tai būtų įmanoma. Būsiu atvira: manau, kad vidinė laimė virsta išorine sėkme, ir visas tas „negaliu, nes...“ – tik jūsų galvoje. Na, nebent jūs labai sergate ar pan.

Papasakokite šiek tiek daugiau apie būsimąją kelionę.

Keliausime nuo Meksikos iki Panamos – šįkart tai tolima kelionė, bet mes nesibaiminame. Per pirmąją išvyką pamatėme, kokie draugiški žmonės, kaip švelniai ir supratingai jie reaguoja, kai pamato, kad turime vaiką. Labai džiaugiuosi. Dar niekada ten nebuvo, o gamta ir gyvenimo ritmas, kurį išvysime, bus visai kitoks nei mums įprasta. Juk šalys aplink Juodąją jūrą gana artimos kultūra, tradicijomis, galiausiai – kalbomis...

Šiuo metu ieškome kontaktų (nes geriau jaučiamės, kai žinome, kad ten mūsų lauks kažkas, kas galės tarpininkauti bendraujant su gydytoju, policininku ar panašiai). Ten neturime tokio pažįstamų žmonių tinklo, koks mus supa Juodosios jūros regione. Be to, daug skaitome ir domimės, kad būtume užtikrintai pasiruošę.

Šįkart ne tik keliausite daug toliau, bet ir turite du vaikelius. Vienas jų – visai mažas, kitam reikia daug dėmesio... Kaip susidorosite?

Norėtume, kad visas būtų panašiai, kaip ir pirmąjį kartą – tik su dviem mergaitėmis. Bet esate teisi, keliauti su

Nors ir neatitrūko nuo darbų, šioje kelionėje Anna ir Thomas jautėsi atostogaujantys – daug neplanuodavo, plaukė pasroviui. Taip galėjo nuveikti įvairiausių dalykų – pavyzdžiui, pajodinėti žirgais.

viena mažyle – daug paprasčiau. Hanna dar nevaikščiojo (tiesą sakant, pirmuosius savarankiškus žingsnius žengė paskutiniąją kelionės dieną Serbijoje!), tad negalėdavo nuo mūsų pasprukti. Dabar ji bus visateisis komandos narys ir kovos už savo teises nuvykti į žaidimų aikštelę ar paglostyti arkliuko. Tad mes prisitaikysime. Svarbiausia – būti atviriems. Jei būdami Berlyne susiplanuojame, kaip šeštadienį susitvarkysime įvairius reikalus – lengva nebūna. Bet kai esi ramus, atostogauji (!), neturi apribojimų, terminų – su viskuo tiesiog gali susitaikyti.

Šiuo metu ieškome automobilio, galimų kelionės rėmėjų. O visa kita, manau, pavyks savaime.

Dauguma žmonių, skaitančių šį pokalbį, pagalvos, kad kažko čia trūksta: kaip jauni tėveliai gali sau leisti tokias keliones – juk pinigais iš dan-

gaus nelyja! Tad papasakokite plačiau apie finansinę kelionių pusę.

Visų pirma, išnuomojame butą – tai padengia didelę dalį išlaidų. Turime valgyti – daugumoje šalių (rytų Europoje ar centrinėje Amerikoje) maistas pigesnis nei Vokietijoje. Miegame automobilyje, palapinėje arba pas draugus (senus ir naujus – per visą pusmetį už nakvynę mokėjome 14 kartų, rinkomės pigesnius svečių namus). Degalai – važiuodavome vieną–dvi valandas per dieną. Kartais Berlyne nuvažiuojame daugiau. Žinoma, reikėjo draudimo ir vizų į Rusiją ir Azerbaidžaną. Tada – parduodavome straipsnius ir nuotraukas (daugumą – jau po kelionės).

Galiausiai, pagal Vokietijos įstatymus, kai susilauki vaiko ir nedirbi, pirmus 12 mėnesių gauni 65 procentus savo algos išmokomis. To mums visiškai pakako. Tai vadinama „Elterngeld“ – „tėvų pinigais“, o

Paskutiniąją kelionės dieną Serbijoje automobiliukas, virtęs namais, sugriuvo, tačiau dieną praskaidrino vaikščioti pradėjusi Hanna. Susipakavusi daiktus šeima pasuko namų link...

Šiandien planuojant būsimąją kelionę dalyvauja ir ketvirtasis šeimos narys – mažylė Milla, kurios gyvybė užsimezgė kažkur prie Juodosios jūros...

laikas, kurį leidi su vaiku vietoj to, kad eitum į darbą – „Elternezeite“ – „tėvų laiku“.

Žinoma, jei įsivaizduojate, kad kelionės turi būti prabangios, kasdien būtina maudytis karštoje vonioje, valgyti gurmanišką maistą... tada jums šis kelionės modelis turbūt netiks.

Visą kelionę jaučiausi be galo laiminga ir niekaip negalėjau suprasti, kodėl visi jauni tėvai negalėtų daryti to paties.

Millos, Annos, Thomo ir Hannos nuotykius, kuriuos jie netrukus patirs keliaudami nuo Meksikos iki Panamos, galite sekti jų interneto puslapyje thefamilywithoutborders.com.

Jūs ir Tomas – nepaprasta pora. Ne tik turite puikių idėjų, bet ir dalijatės jomis su kitais. Kokia jūsų žinutė jaunoms Lietuvos šeimoms?

Kai susilaukiate vaikų, svarbu neišprotėti. Sutinku tiek daug merginų, kurios susilaukusios kūdikio visiškai pasikeičia

– niekur neina, su niekuo nebendrauja, domisi tik kūdikių košele ir sauskelnėmis. Kita vertus – yra daugybė žmonių, kurie bijo turėti vaikų, nes mano, kad jiems atsiradus – jų asmeniniam gyvenimui, tobulėjimui ir pomėgiams – bus galas. Iš tiesų – tik patys tai nulemiate. ★

LOYD TEA

Loyd Tea arbatos yra sukurtos tikriems gurmanams, kurių gyvenime arbatos kvapui ir skoniuvi skiriamas ypach didelis dėmesys. Atraskite maloniai šildančius įvairių vaisių ir uogų skonius...

....pažadinkite jausmus

LOYD TEA
RASPBERRY & STRAWBERRY FLAVOURED FRUIT TEA
ROYSEHIP & APPLE FLAVOURED FRUIT TEA
CITRUS TEA FLAVOURED BLACK TEA
BLACKBERRY & BLUEBERRY FLAVOURED FRUIT TEA

LOYD TEA
Enjoy Your Day

www.mokate.eu